

S V A T O

V Á C L A V S K Á

V I N I C E 4

DUBEN

NEDODRŽOVÁNÍ PŘEDPISŮ

je velké téma posledních týdnů. I mezi křesťany se objevuje postoj, že ne všechna současná nařízení jsou dostatečně moudrá, účinná a nezbytná, a je tedy možné s užitím zdravého rozumu je porušovat. Osobně se kloním k přesvědčení, že bychom v současné krizi měli evangelizovat spíše příkladnou zodpovědností, ale musím uznat, že postoj relativizující formální nařízení má dokonce i jistou oporu v poněkud rebelské historii Ježíšových veřejných vystoupení.

Vždyť Ježíšovo porušování sabatických předpisů se stalo jedním z bodů jeho obžaloby. Uvažme ale, co přesně a proč Ježíš porušil. Kristův výrok, že sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu, je z hlediska dějin náboženství v mnoha ohledech převratný.

Ježíš nebyl ochoten nechat někoho zemřít nemocí či hladem, jen aby dodržel náboženský předpis. Byl zcela radikální v tom, jak odmítal představu Boha jako krutého vládce. Bůh evangelii už nechce žádné lidské oběti. Pokud by nás dodržování nějakého formálního náboženského předpisu vedlo k riskování zdraví, či dokonce života, máme si být jisti, že tohle On nechce. Ne že by křesťan měl být srab! Naopak, z lásky k bližním či věrnosti k pravdě mnoho křesťanů riskovalo a riskuje své životy

a tato možnost je nám právě dnes otevřena na každém kroku. Dobrovolníci pomáhající v nemocnicích nebo nakupující bližním v karanténě jsou skvělým příkladem. Ale bohoslužba, liturgie, ta nemá zraňovat a zabíjet, náš Bůh se

krvelačně nekrmí na lidských obětech, naopak, rozdává se nám, bohoslužba je především pro nás, je to Boží sklonění se k nám, vždyť nemůžeme dát Bohu nic, co bychom od něj nedostali. Tak tedy i při zvažování, jak kdo z nás oslaví letošní Velikonoce, pečlivě uvažme všechna rizika a ne hazardujme. Pamatujme, že sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu.

Martin

Komentář k hospodářským výsledkům za rok 2020

Výdaje farnosti činí celkem 2 081 358 Kč.

Nejvýznamnější položkou výdajů jsou náklady na opravu a udržování budov (obou kostelů a fary) ve výši 867 908 Kč, to představuje 41,7 % celkových výdajů. Další významnou složkou jsou ostatní služby (účetní služby, vodné a stočné, tělesná obnova a další podobné náklady) ve výši 291 595 Kč, což je 14 % nákladů, mzdové náklady celkem 373 480 Kč (pastorační asistent a dohody o provedení práce) činí 17,9 %. Náklady na energie (elektřina a plyn) v celkové výši

196 031 Kč pak představují 9,4 % nákladů. Všechny ostatní náklady pak spolu činí 17 % z celkových nákladů.

Příjmy farnosti činí celkem 2 411 985 Kč.

Dary ve výši 1 342 665 Kč představují 55,7 % všech příjmů, z toho 800 665 Kč jsou dary na provoz farnosti a z toho převážnou část tvoří dary prostřednictvím trvalých příkazů z bankovních účtů dárců. To je velmi významná skutečnost, která zajišťuje stabilitu financování farnosti zejména v období pandemie. Další významnou součástí příjmů jsou kostelní sbírky ve výši 264 379 Kč, což je 11 % příjmů. Významnou součástí příjmů také tvoří provozní dotace (granty) ve výši 692 495 Kč, což je 28,7 % příjmů, ty byly určeny a použity na opravu lavic kostela svatého Václava (450 000 Kč) a další opravy. Oprava lavic stála celkem 780 000 Kč, z vlastních zdrojů bylo zapláceno 350 000 Kč.

Farnost se financuje z 66,7 % z vašich darů, příspěvků a sbírek. Za to vám všem upřímně díky.

Za ekonomickou radu

Jiřina Haaszová

Ž E N Y (nejen) v církvi

Markéta Porete žila ve 13. století ve Francii. Napsala knihu Zrcadlo prostých duší, která však byla pochopena jako příliš panteistická, a její autorku čekalo pronásledování. Markéta chápala vztah duše k Bohu jako něco, co nepotřebuje zprostředkování. Písmo a církev zůstaly v textu upozaděny.

Nejslavnější bekyně

Církevní autority nejdříve nařídily její knihu zničit, ta však byla mezitím přeložena do latiny a šířila se.

Inkvizice Markétu Porete exkomunikovala kvůli herezi. Po roce věznění byla i se svou knihou upálena. Ani to však nezabránilo tomu, aby se text stal slavným.

Zrcadlo prostých duší vzniklo na základě autorčiny mystické zkušenosti, jde o alegorii a mělo ve své době didaktický potenciál. Ten se realizoval v hnutí bekyní a beghardů, především v Nizozemí a Belgii 14. století (šlo o převážně ženské náboženské hnutí v rámci katolické církve). Markétino dílo a bekynství však ovlivnilo další vývoj spirituality (devotio moderna, Hry o Marii) a řadu pozdějších velkých osobností (mj. Erasmus Rotterdamský, Hermann Hesse, Julius Zeyer).

Citáty ze Zrcadla prostých duší

...

Láska mi svou vznešeností
 přála najít verše k písni.
 O Božství čirém,
 o kterém Rozumnost pranic nepoví,
 o příteli jediném,
 ježž mám a který matky nemá,
 vždyť vyšel
 z Boha Otce
 a taktěž z Boha Syna.
 Jeho jméno Svatý Duch,
 s nímž v srdci tak jsem spojena,
 že radost má bez ustání jen trvá.

...

(Marie Magdalena) „... konala dobré skutky tak horlivě, tolik si jich ukládala a tak se jimi obtížila, že toto tíživé břemeno ji vpravdě oprostilo od ní samotné. Marie se tedy lopotila na svém kusu země a osévala jej. Touto lopotou jsou náročné skutky dokonalosti, setbou pak ryzí úmysl. Toto dvojí dílo jsme dlužni za své provinění, leč dál naše lopotné snažení proniknout nemůže. Proto je třeba, aby zbytek učinil Bůh, a on tak i činí, jak se jasně ukazuje na Marii. Marie totiž byla po své lopotě zproštěna sebe samé, když byla učinila, co bylo na ní. Co je nadto, musí proto z ní, bez ní, pro ni a v ní vykonat Bůh. Ona udělala vše, co udělat mohla. Stejně se musíme činit i my. Jak ale její námaha a lopota přinesly svůj zisk v ní a skrze ni stonásobný plod, to ví jedině Bůh, jenž jediný působí toto zmnožení.

Takovéto dílo učinil Marii v Mariině poušti, když Marie od Něho odpočívala – ne když se sama za Ním honila, ale když božská dobrota spočinula v Marii. A tato dobrota dala Marii odpočinout od ní samé, bez Marie a pro Marii.“

Petra Švecová

PROSTOR *pro sdílení myšlenek a nápadů*

Požehnání

Co je vlastně požehnání?

Oslovuje hlubokou touhu člověka být požehnaný. Nejrozšířenějším židovským a posléze křesťanským požeh-

náním se stalo Áronské požehnání ze Čtvrté knihy Mojžíšovy 6,22–27. Áron má žehnat na Hospodinův příkaz synům Izraele těmito slovy:

„Ať Hospodin ti žehná
a chrání tě.

Ať Hospodin rozjasní nad tebou svou
tvář

a je ti milostiv.

Ať Hospodin k tobě obrátí svou tvář
a obdaří tě pokojem.“

Mluví se zde o ochraně, o milosti, o jasné Hospodinově záři, která má moc otevřít člověka k jinému pohledu na svět a na jeho situaci. Ozáření vede k ochraně Boží, k nabízené milosti, k pokoji se sebou samým, s lidmi i s celým stvořením. Požehnání má způsobit změnu, která vede k upokojení mysli. Ať je situace jakákoliv, Hospodin jde ve stopách člověka, jako ten, který zná chmury, obavy, radosti, prohry i vítězství. Nechat se vést požehnáním znamená spolehnout se, zbavit se strachu. Požehnání patří do života. V bohoslužbách má také své pevné a nenahraditelné místo (podle Matěje Opočenského ve sborovém dopise Katakomby v březnu 2013).

Každý křesťan je oprávněn k tomu, aby žehnal, protože je sám Bohem požehnaný, stává se požehnáním pro druhé, píše benediktinský mnich Anselm Grün ve své knížce *Jsi požehnáním*, vydané Karmelitánským nakladatelstvím v roce 2007.

Požehnání mají základ v Bibli i v církevní tradici.

Jak požehnání vykládají *biblické příběhy*: Požehnání je jedním z ústředních témat Bible. Už na začátku stvoření člověka požehnal Hospodin Adamovi a Evě (Gen 1,28). Praotcem Izraele a otcem víry je Abrahám. Jemu Bůh zaslíbil: „... v tobě budou požehnána všechna pokolení země“ (Gen 12,2n).

Požehnání spočívá nejen v plodnosti, ale i ve vyvolení. Požehnaný a vyvolený ví, že je Bohem chtěn a bezpodmínečně přijat, protože mu Bůh řekl své ano. Člověk přestává vnímat zátěž svých nedostatků. Být požehnan znamená vykročit na cestu pod ochranou Boží ruky a v důvěře, že Pán v něm vytvoří novou skutečnost. Příběh nočního požehnání pro Jakuba (Gen 32,27-29) je zápasem, psychologicky řečeno, s vlastním stínem, se svou útočností, špatností a životní lží. Jakub zvítězí, Bůh mu požehná a dává mu nové jméno, jeho život dostává novou kvalitu.

V Lukášově evangeliu (Lk 1,42) si navzájem žehnají ženy, když Maria navštívila svou sestřenicí Alžbětu. Alžběta žehná Marii a ta požehnaná ve zpěvu Magnificat předává Boží požehnání dál. Žehnat znamená chválit Boha za všechno, co nám učinil. On je zdrojem veškerého požehnání, proto k požehnání patří chvála toho, jenž je naším Stvořitelem, Vykupitelem a Spasitelem. V Lukášově evangeliu je také příběh požehnání starce Simeona, když Marie s Josefem přinesli dítě do chrámu (Lk 2,28n). Když dítě dospělo v muže - Ježíš z Nazareta žehnal ostatním dětem, bral je do náruče a vkládal na ně ruce. Apoštol Pavel v Listě Efezským na začátku listu (Ef 1,3n) chápe osvobozující a spásné jednání v Ježíši Kristu jako žehnání. V Ježíši jsme dostali darem vykoupění, osvobození z otroctví hříchu.

V křesťanské tradici se rozvinuly četné formy žehnání. Žehnáme se křížem, svćenou vodou nebo slovy. Známe dvě různá žehnací gesta: vztažení nebo vkládání rukou.

- Znamením kříže se ujišťuji, že mne

Bůh miluje. Stále znovu si připomínám, že jsem Bohem požehnaný. V syrské církvi je jedna modlitba spojená se znamením kříže: „Ve jménu Otce, který mne vymyslel a stvořil, i Syna, který sestoupil do mého lidství, i Ducha svatého, který z nepravého činí pravé.“

- Svěcená voda nám připomíná okamžik stvoření. Na počátku se Duch Boží vznášel nad vodami (Gen 1,1). Kněz často žehná tím způsobem, že lidi nebo předměty zkropí svěcenou vodou. Při svatbě se žehnají snubní prsteny, žehnají se předměty - křížek, růženec, svíce, na svátek svatého Jana Evangelisty se žehná víno, žehná se svíce o svátku Úvedení Páně do chrámu, žehnají se pokrmy na Boží hod velikonoční. U vchodu do kostela je kropenka se svěcenou vodou - připomenutí křtu.

- V křesťanské tradici se požehnání vždycky váže na slova - dobrořečení. Díky slovům může Boží požehnání proniknout do lidského srdce, dávají sílu, povzbuzení a naději.

- Vkládání rukou je silné gesto, zprostředkování skutečnosti, že sám Bůh vložil svou ruku na člověka, že je pod jeho ochranou a v bezpečí.

- Vztažení rukou - slavnostní požehnání v závěru eucharistie.

Žehnací obyčeje spojené se svátky

V průběhu církevního roku existuje řada různých žehnaní:

- Žehnaní adventního věnce - ve čtyřech svících má do všech oblastí našeho života zazářit světlo vtělení. Zelené snítky nám mají připomínat nepomíjející život, který nám Bůh daroval vtělením svého Syna.

- Požehnání svatojanského vína v den svátku evangelisty Jana - víno posiluje lásku, která je Božím darem, víno obveseluje srdce člověka.

- Tříkrálové žehnání domu o slavnosti Zjevení Páně - požehnání má ukázat člověku, že v jeho domě (bytě) s ním přebývá sám Bůh. Znamení křídou K+M+B+ „Christus mansionem benedicat“ - „Ať Kristus požehná tomuto domu“ jako pečeť.

- Svatoblažejské požehnání - v den jeho svátku 3. února zahrnuje nejen naše krční potíže, ale celé naše tělo, prosíme o zdraví a spásu.

- Na Popeleční středu se po evangeliu žehná popel a přítomným se jím dělá na čelo znamení kříže. Popel symbolizuje obrácení, máme vstoupit do postní doby vědomě a prožívat ji jako čas vnitřního očišťování.

- O velikonoční vigiliu žehná kněz vodu ve velké nádobě, po požehnání nás pokropí. Voda nás má očišťovat, aby onen původní a neposkvřený obraz, jaký si o nás vytvořil Bůh, mohl opět zazářit.

- Velikonoční požehnání pokrmů nám připomene, že každé jídlo je okoušením Božích darů, jimiž nás Bůh zahrnuje, abychom se těšili ze života.

Požehnání v našem každodenním životě

Žehnaní u stolu - zakoušet Boha při jídle - společná modlitba před jídlem.

Žehnaní domu - z obytného prostoru se stává domov.

Žehnaní počasí - slunce a déšť jsou v Božích rukou, vděčnost za stvoření a přírodu kolem nás.

Žehnaní polí - má-li pole přinést úrodu, potřebuje Boží požehnání.

Ranní požehnání – požehnaně začít den s chválami a díky.

Večerní požehnání – s požehnáním se ukládat ke spánku. I v noci potřebujeme Boží ochranu, abychom mohli klidně spát a odpočinout si. Dobré sny mohou naplnit naše srdce světlem a ukázat nám cestu, kudy dál.

Požehnání na cestu – co nás má doprovázet na cestách:

„Hospodin tě střeží, Hospodin je tvým ochráncem po tvé pravici. Hospodin tě bude střežit od všeho zlého, střežit bude tvou duši,“ podle Žalmu 121.

Irská požehnání

jsou pokladem celé církevní tradice, jsou odrazem keltské křesťanské spirituality. Klášter, mnišská komunita byla součástí obce. To vedlo k neobvyklému propojení hluboké zbožnosti s nejvděnějšími lidskými starostmi. Staré irské požehnání na cestu (podle Brněnské tiskové misie):

Pán ať je před vámi, aby vám ukazoval správnou cestu.

Pán ať je při vás, aby vás mohl brát do své náruče a chránit vás.

Pán ať je za vámi, aby vás bránil před záludností zlých lidí.

Pán ať je pod vámi, aby vás zachycoval, když padáte,

a aby vás vysvobodil z pasti.

Pán ať je ve vás, aby vás utěšoval, když je vám smutno.

Pán ať je kolem vás, aby vás obhajoval, když na vás útočí.

Pán ať je nad vámi, aby vám žehnal.

Amen *Jana Gottwaldová*

2020/2021

Je tu trochu prázdná, Pane, v kostele.

Vnímám správně, že mohu a mám pozvat duše z očištěnce na mši svatou? A také v pátek na křížovou cestu? Pane, propůjč jim tedy, prosím, ve svém Milosrdenství slavnostní roucho, aby směly vstoupit do Tvého chrámu, přistoupit k Tvoji Hostině a klanět se před Tvým Křížem.

Pořád je místo.

Mohu a mám snad pozvat dokonce duše z předpekli? Prosím Tě, smiluj se tedy a propůjč i jim slavnostní šaty, aby mohly vejít do Tvého chrámu, mít podíl na Tvé Hostině a klanět se Tvému Kříži.

Když tedy dovolíš, aby taková oškliví hříšníci, násilníci a budižkničemové předběhli Tvoje syny a dcery. Tvoji vyvolení by normálně určitě rádi přišli, víš, jenom teď se jim to zrovna trochu nehodí a mají hodně starostí. Bojí se o své zdraví, bojí se o zdraví svých blízkých, musí nakupovat, uklidit před Velikonoci, zajistit rodinu a je nejvyšší čas na jarní práce na zahrádce...

No, Pane, ale Ty nás přece miluješ. Ty to jistě chápeš.

Nebo ne?

Hana Řehořová

V E L I K O N O C E *u sv. Václava ve Vršovicích 2021*

Zelený čtvrtek 1. 4.

mše sv. v 17 hod. (přednostně pro rodiny s dětmi a seniory)

mše sv. v 19 hod. (bude též streamovaná online)

Velký pátek 2. 4.

otevřený kostel od 15 hod. (možnost individuální modlitby křížové cesty)*

velkopáteční obřady od 17 hod. (bude též streamované online)

velkopáteční obřady od 19 hod.

Bílá sobota 3. 4.

otevřený kostel od 10 do 12 hod. (možnost soukromé modlitby)

vigilie od 19 hod. (vigilie bude též streamovaná online)

Hod Boží velikonoční (Zmrtvýchvstání Páně) 4. 4.

mše sv. v 8.30 hod.

mše sv. v 10.30 hod. (bude též streamovaná online)

Pondělí velikonoční 5. 4.

mše sv. v 8.30 hod.

*vzhledem ke dvěma termínům velkopáteční liturgie a snaze o rovnoměrné rozdělení účastníků se společná modlitba křížové cesty na Velký pátek nekoná.

POŘAD BOHOSLUŽEB *a další základní informace*

Bohoslužby

neděle	8.30	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
neděle	10.30	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
úterý	18.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)
středa	18.00	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
čtvrtek	8.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)
pátek	18.00	kostel sv. Václava (náměstí Svatopluka Čecha)
sobota	8.00	kostel sv. Mikuláše (Vršovické náměstí)

Po celý půst se v pátek konají společné modlitby křížové cesty v 17.15 u sv. Václava. Paralelně bude příležitost k svátosti smíření a duchovnímu rozhovoru.

Svátost smíření / duchovní rozhovor

Příležitost k setkání s knězem a k svátosti smíření je vždy ve středu a v pátek od 17.30 přede mší svatou v kostele sv. Václava nebo po domluvě.

Farní kancelář pro veřejnost

fara - Vršovické nám. 84/6 (u kostela sv. Mikuláše)

email matriky: kancelar@farnostvrsovice.cz

email dary: yvonanovakova@email.cz

středa 15.30-17.30

čtvrtek 9.00-11.30

nebo dle dohody

Kontakty

farář Mons. Artur Matuszek, Th.D.

tel: 607 084 855

farar@farnostvrsovice.cz

výpomocný duchovní

P. RNDr. Mgr. Pavel Křížek

email: pavel-krizek@volny.cz

pastorační asistent Martin Peroutka

tel.: 702 075 417

email: asistent@farnostvrsovice.cz

Vydává farnost u kostelů sv. Mikuláše a sv. Václava Praha-Vršovice, www.farnostvrsovice.cz, tel. 271 742 523. Neprodejné, náklady na tisk hrazeny ze sponzorského daru a z vašich příspěvků. Vydání příštího čísla je plánováno na 2. 5., příspěvky dodávejte nejpozději do středy 21. 4. Kontakt: svatovinice@centrum.cz, tel: 702 075 417. Šéfredaktor: Martin Peroutka. Redakční rada: Artur Matuszek, Jana Šachlová, Anna Tesařová (@). Příspěvatelé: Jana Gottwaldová, Petra Švecová, Hana Řehořová, Jiřina Haasová. Korektura: Jana Šachlová. Sazba: Slávek Heřman. Tisk: Martin Peroutka. Výtisky pro nás zkompletovali: Polákovi.